

Βρυξέλλες, 14 Απριλίου 2023
(OR. en)

8322/23

Διοργανικός φάκελος:
2023/0095 (COD)

PROCIV 22
JAI 451
COHAFA 43
FIN 426
CODEC 610
CADREFIN 48

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	14 Απριλίου 2023
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2023) 194 final
Θέμα:	Πρόταση ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ περί μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2023) 194 final.

συνημμ.: COM(2023) 194 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 14.4.2023
COM(2023) 194 final

2023/0095 (COD)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**για την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ περί μηχανισμού πολιτικής
προστασίας της Ένωσης**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Στόχος της πρότασης είναι η τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης¹ (στο εξής: απόφαση), βάσει της οποίας η Ευρωπαϊκή Ένωση στηρίζει, συντονίζει και συμπληρώνει τις δράσεις των κρατών μελών² στον τομέα της πολιτικής προστασίας με σκοπό την πρόληψη, την ετοιμότητα και την αντιμετώπιση φυσικών και ανθρωπογενών καταστροφών εντός και εκτός της Ένωσης.

Μοναδικός σκοπός της προτεινόμενης αλλαγής είναι να διασφαλιστεί ότι η Ένωση μπορεί να συνεχίσει να παρέχει στήριξη έκτακτης ανάγκης στα κράτη μέλη για την καταπολέμηση των δασικών πυρκαγιών μέσω των ικανοτήτων που αναπτύσσονται στο πλαίσιο της «μεταβατικής φάσης rescEU», έως ότου καταστεί διαθέσιμος ο μόνιμος ευρωπαϊκός εναέριος στόλος αντιμετώπισης δασικών πυρκαγιών. Συγκεκριμένα, η παρούσα πρόταση προτείνει να παραταθεί η λήξη της μεταβατικής περιόδου που αναφέρεται στο άρθρο 35 από την 1η Ιανουαρίου 2025 έως την 31η Δεκεμβρίου 2027. Η ημερομηνία αυτή ευθυγραμμίζεται με τη λήξη του τρέχοντος πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ).

Με τις αυξανόμενες θερμοκρασίες και τις παρατεταμένες περιόδους ξηρασίας, ο κίνδυνος δασικών πυρκαγιών στην Ένωση αυξάνεται και οι δασικές πυρκαγιές γίνονται συχνότερες και εντονότερες. Η περίοδος των δασικών πυρκαγιών στην Ένωση το 2022 ήταν μια περίοδος που έσπασε ρεκόρ. Ο συνολικός αριθμός των δασικών πυρκαγιών στην Ένωση έκτασης άνω των 30 εκταρίων ανήλθε συνολικά σε 2 707. Κάηκαν 786 316 εκτάρια γης (πάνω από το τριπλάσιο του μεγέθους του Λουξεμβούργου). Πρόκειται για σημαντική αύξηση σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος (416 413 εκτάρια). Επιπλέον, τα στοιχεία για το 2022 αποκαλύπτουν αύξηση άνω του 250 % σε σχέση με τη μέση καμένη έκταση γης από τότε που ξεκίνησε η καταγραφή σε επίπεδο Ένωσης το 2006. Οι δασικές πυρκαγιές έχουν καταστεί σοβαρή πανευρωπαϊκή ανησυχία, επηρεάζοντας όχι μόνο την περιοχή της Μεσογείου, αλλά και χώρες όπως η Τσεχική Δημοκρατία, η Γερμανία και η Σλοβενία, όπως καταδεικνύει η πρόσφατη ενεργοποίηση του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης από τις χώρες αυτές. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ότι η Σουηδία είχε σοβαρές δασικές πυρκαγιές το 2018. Το 2022 20 κράτη μέλη κατέγραψαν περισσότερες καμένες περιοχές από τον μέσο όρο τους κατά τα προηγούμενα έτη.

Όπως καταδεικνύεται από τις περιόδους δασικών πυρκαγιών των τελευταίων ετών, οι περιβαλλοντικές, κλιματικές, οικονομικές και κοινωνικές απώλειες που συνδέονται με τις δασικές πυρκαγιές είναι τεράστιες. Μόνο το 2022 οι δασικές πυρκαγιές είχαν ως αποτέλεσμα εκτιμώμενες οικονομικές απώλειες άνω των 2 δις. EUR και εκπομπές CO₂ άνω των 25 εκατομμυρίων τόνων. Περίπου το 35 % των καμένων περιοχών το 2022 περιλαμβάνονται σε τόπους Natura 2000³.

¹ ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 924.

² Υπό το πρίσμα του άρθρου 28 παράγραφος 1α της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ, όταν γίνεται αναφορά σε κράτη μέλη, θεωρείται ότι περιλαμβάνονται σε αυτά τα συμμετέχοντα κράτη όπως ορίζονται στο άρθρο 4 σημείο 12) της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ.

³ Το Natura 2000 είναι ένα δίκτυο από βασικούς τόπους αναπαραγωγής και αναπαύσεως για σπάνια και απειλούμενα είδη, καθώς και ορισμένους σπάνιους τύπους φυσικών οικοτόπων οι οποίοι προστατεύονται αυτοδικαίως και εκτείνονται και στις 27 χώρες της ΕΕ, τόσο στην ξηρά όσο και στη

Αυτή η ανησυχητική αύξηση των δασικών πυρκαγιών σε ολόκληρη την Ευρώπη αναμένεται να συνεχιστεί τα επόμενα έτη λόγω των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής. Η πρόεδρος κα von der Leyen αναφέρθηκε στην ανησυχία αυτή στην ομιλία της για την κατάσταση της Ένωσης τον Σεπτέμβριο του 2022, όπου δήλωσε ότι «καθώς όμως αυξάνεται τόσο η συχνότητα όσο και η ένταση των καταστροφών, η Ευρώπη θα χρειαστεί μεγαλύτερες ικανότητες. Γι' αυτό σας ανακοινώνω σήμερα ότι θα διπλασιάσουμε την ικανότητά μας για την αντιμετώπιση των πυρκαγιών μέσα στο προσεχές έτος.»

Με την τροποποίηση της απόφασης του 2019⁴, το rescEU θεσπίστηκε ως ένα ευρωπαϊκό απόθεμα ικανοτήτων για να παρέχει βοήθεια σε εξαιρετικά κρίσιμες καταστάσεις, όταν οι συνολικές υφιστάμενες ικανότητες σε εθνικό επίπεδο και εκείνες που προδεδεσμένονται από τα κράτη μέλη στην ευρωπαϊκή δεξαμενή πολιτικής προστασίας δεν είναι σε θέση ή δεν επαρκούν για να διασφαλίσουν μια αποτελεσματική αντίδραση στα διάφορα είδη καταστροφών. Οι ικανότητες αυτές έχουν αναπτυχθεί, ιδίως, στον τομέα της εναέριας δασοπυρόσβεσης για τη συμπλήρωση των εθνικών ικανοτήτων⁵. Ενώ ορισμένες από αυτές τις ικανότητες είναι εύκολα προσβάσιμες στην αγορά και μπορούν να αγοραστούν σχετικά γρήγορα, η διαθεσιμότητα των εναέριων ικανοτήτων αντιμετώπισης δασικών πυρκαγιών απαιτεί περισσότερο χρόνο. Για να διασφαλιστεί η ομαλή μετάβαση προς την πλήρη εφαρμογή του rescEU, η Επιτροπή εξουσιοδοτήθηκε, για αρχική μεταβατική περίοδο πέντε ετών, να παράσχει χρηματοδότηση για τη διασφάλιση της ταχείας διαθεσιμότητας των σχετικών εθνικών ικανοτήτων. Διευκρινίστηκε επίσης ότι η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να προσπαθήσουν να αποκτήσουν πρόσθετες ικανότητες, συμπεριλαμβανομένων ελικοπτέρων πυρόσβεσης, προκειμένου να αντιμετωπίσουν καλύτερα και αποτελεσματικότερα τον κίνδυνο δασικών πυρκαγιών, ήδη από το καλοκαίρι του 2019⁶. Την εποχή εκείνη, βάσει μελέτης αγοράς «σχετικά με τα επί του παρόντος διαθέσιμα εναέρια μέσα για την κατάσβεση δασικών πυρκαγιών», η οποία δημοσιεύθηκε στις 9 Ιουλίου 2018⁷, εκτιμήθηκε ότι πέντε έτη θα επαρκούσαν, ειδικότερα για να είναι εκ νέου προσβάσιμα στην αγορά εξειδικευμένα αεροσκάφη, γεγονός που θα παρείχε τη δυνατότητα ανάπτυξης μόνιμου στόλου. Ως εκ τούτου, στο άρθρο 35 της απόφασης προστέθηκε η 1η Ιανουαρίου 2025 ως καταληκτική ημερομηνία για την εφαρμογή της εν λόγω μεταβατικής διάταξης. Ωστόσο, οι πρόσφατες εξελίξεις στην αγορά και, ειδικότερα, η απουσία των απαιτούμενων αεροσκαφών υψηλής εξειδίκευσης στην αγορά δείχνουν ότι απαιτείται μεγαλύτερο χρονικό διάστημα (πέραν του 2024) για την ανάπτυξη αμφίβιων αεροσκαφών εναέριας δασοπυρόσβεσης. Οι διαπραγματεύσεις με τον κατασκευαστή των εν λόγω εξειδικευμένων αεροσκαφών βρίσκονται στο τελικό τους στάδιο· η παράδοση των εν λόγω πρώτων αεροσκαφών με

θάλασσα. Στόχος του δικτύου είναι να διασφαλίσει τη μακροπρόθεσμη επιβίωση των πλέον πολύτιμων και απειλούμενων ειδών και οικοτόπων της Ευρώπης, που απειρρίζονται τόσο στην οδηγία για τα πτηνά (οδηγία 2009/147/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών) όσο και στην οδηγία για τους οικοτόπους (οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας).

⁴ Απόφαση (ΕΕ) 2019/420 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Μαρτίου 2019, για την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ περί μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης (ΕΕ L 77I της 20.3.2019, σ. 1).

⁵ Άλλοι τομείς rescEU καλύπτουν, μεταξύ άλλων, χημικά, βιολογικά, ραδιολογικά και πυρηνικά συμβάντα, την επείγουσα ιατρική αντιμετώπιση, καθώς και τις μεταφορές και την εφοδιαστική και τον ενεργειακό εφοδιασμό έκτακτης ανάγκης.

⁶ Αιτιολογική σκέψη 34 της απόφασης (ΕΕ) 2019/420 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Μαρτίου 2019, για την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ περί μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης (ΕΕ L 77I της 20.3.2019, σ. 1).

⁷ A STUDY ON CURRENTLY AVAILABLE AERIAL FOREST FIRE FIGHTING ASSETS CONTRACT (Μελέτη σχετικά με τα επί του παρόντος διαθέσιμα εναέρια μέσα για την κατάσβεση δασικών πυρκαγιών) ECHO/2018/A1/396_01.

συμφωνημένο κόστος αναμένεται να ξεκινήσει το 2026 σύμφωνα με τις τελευταίες διαβεβαιώσεις που παρείχε ο κατασκευαστής. Ως εκ τούτου, η καταληκτική ημερομηνία που ορίζεται στο άρθρο 35 πρέπει να παραταθεί περαιτέρω έως το τέλος του τρέχοντος ΠΔΠ, δηλαδή την 31η Δεκεμβρίου 2027. Η περίοδος αυτή θα καλύπτει ολόκληρο το χρηματοδοτικό κονδύλιο του ΠΔΠ του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 1α.

Σκοπός της παρούσας πρότασης είναι να διασφαλιστεί η ταχεία διαθεσιμότητα των σχετικών εθνικών ικανοτήτων πέραν της περιόδου δασικών πυρκαγιών του 2024, όταν θα λήξει η εφαρμογή της ισχύουσας μεταβατικής διάταξης. Οι συμβάσεις θα πρέπει να προετοιμαστούν πολύ νωρίτερα, το 2024, για την ανάπτυξη εναέριων ικανοτήτων αντιμετώπισης δασικών πυρκαγιών. Συνεπώς, η απόφαση πρέπει να τροποποιηθεί κατά την τρέχουσα κοινοβουλευτική περίοδο, ώστε να καταστεί δυνατή η έναρξη των προετοιμασιών το 2024. Ως εκ τούτου, είναι επείγον να συσχεφθούν ταχέως οι συννομοθέτες σχετικά με την παρούσα στοχευμένη πρόταση.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Η παρούσα πρόταση αφορά αποκλειστικά την παράταση της περιόδου που αναφέρεται στο άρθρο 35 της απόφασης και δεν επηρεάζει με άλλον τρόπο την ουσία της εν λόγω διάταξης. Ως εκ τούτου, η πρόταση εξακολουθεί να συνάδει πλήρως με τις ισχύουσες διατάξεις πολιτικής στον εν λόγω τομέα.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Επί του παρόντος, ο στόχος που επιδιώκεται με την παρούσα πρόταση δεν μπορεί να επιτευχθεί με καμία άλλη νομοθετική πράξη στο πλαίσιο άλλων πολιτικών της Ένωσης. Ως εκ τούτου, δεν υπάρχει αλληλεπικάλυψη με άλλες δράσεις στον τομέα πολιτικής. Ωστόσο, δίνεται προσοχή στη διασφάλιση στενού συντονισμού, συνέπειας και συμπληρωματικότητας με τις δράσεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο άλλων πολιτικών της Ένωσης. Δημιουργούνται επίσης συνέργειες με άλλους τομείς πολιτικής, όπως η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τα μέσα στον τομέα της πρόληψης καταστροφών και της μείωσης του κινδύνου καταστροφών που αποσκοπούν στην καλύτερη αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Η νομική βάση για την παρούσα πρόταση είναι το άρθρο 196 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Η Ένωση έχει υποστηρικτική αρμοδιότητα στον τομέα της πολιτικής προστασίας. Τα κράτη μέλη φέρουν την πρωταρχική ευθύνη όσον αφορά την πρόληψη, την ετοιμότητα και την αντιμετώπιση καταστροφών. Ένας από τους λόγους δημιουργίας του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης είναι ότι οι σοβαρές καταστροφές μπορεί να υπερβούν τις ικανότητες αντιμετώπισης που διαθέτει κάθε κράτος μέλος που ενεργεί μεμονωμένα. Στο επίκεντρο του μηχανισμού βρίσκεται η παροχή άρτια συντονισμένης και ταχείας αμοιβαίας βοήθειας μεταξύ των κρατών μελών. Ο στόχος της πρότασης δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη εάν αυτά ενεργούν μεμονωμένα. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό σε περίπτωση καταστροφής, ή πολλών καταστροφών, με ευρείες επιπτώσεις οι οποίες υπερβαίνουν τις ικανότητες των κρατών μελών και μπορεί να εμποδίσουν τον μηχανισμό

παροχής αμοιβαίας βοήθειας μεταξύ τους. Ως εκ τούτου, η δράση της Ένωσης στον εν λόγω τομέα περιλαμβάνει τη διαχείριση καταστάσεων με έντονα διασυνοριακά και πολυκρατικά / πολυπεριφερειακά στοιχεία, οι οποίες απαιτούν συνολικό συντονισμό και συντονισμένη δράση πέραν του εθνικού επιπέδου. Αυτό περιλαμβάνει την παροχή ικανοτήτων, όπως εξειδικευμένων αεροσκαφών, που μπορούν να μειώσουν τις επιπτώσεις των δασικών πυρκαγιών. Στα οφέλη περιλαμβάνονται η μείωση των απωλειών ανθρώπινων ζώων, καθώς και η μείωση των περιβαλλοντικών, οικονομικών και υλικών ζημιών.

- **Αναλογικότητα**

Η πρόταση δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου και βασίζεται σε υφιστάμενη πολιτική. Καλύπτει ένα συγκεκριμένο κενό που εντοπίστηκε μετά την έκδοση της απόφασης (ΕΕ) 2019/420 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ περί μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης και του κανονισμού (ΕΕ) 2021/836 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ περί μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης και προτείνει στοχευμένη λύση. Ο διοικητικός φόρτος που βαρύνει την Ένωση και τα κράτη μέλη παραμένει περιορισμένος, δεδομένου ότι δεν μεταβάλλεται από την παρούσα πρόταση.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Δεδομένου του περιορισμένου πεδίου εφαρμογής, μια πρόταση απόφασης για την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης προτείνεται ως κατάλληλη.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας**

Άνευ αντικειμένου.

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Στον απόηχο των καταστροφικών δασικών πυρκαγιών στη Νότια και Κεντρική Ευρώπη το 2022, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συγκάλεσε άτυπη υπουργική σύνοδο για την ενίσχυση της ετοιμότητας και της αντίδρασης σε δασικές πυρκαγιές στις Βρυξέλλες στις 5 Σεπτεμβρίου 2022. Οι υπουργοί, οι υφυπουργοί και οι γενικοί διευθυντές πολιτικής προστασίας των κρατών μελών συζήτησαν την ταχεία συντονισμένη ευρωπαϊκή δράση, στο πλαίσιο του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης, για την καλύτερη προστασία της Ένωσης και των πολιτών της από τις πυρκαγιές το 2023 και μετέπειτα. Εκφράστηκε ιδιαίτερη ανησυχία σχετικά με την απουσία επαρκών πυροσβεστικών αεροσκαφών και ελικοπτέρων σε όλες τις πληγείσες χώρες, γεγονός που ασκεί πρόσθετη πίεση στο ήδη καθιερωμένο εποχιακό ευρωπαϊκό δίκτυ ασφαλείας των πυροσβεστικών αεροσκαφών, το οποίο συγχρηματοδοτείται από την Επιτροπή και προορίζεται να καλύψει προσωρινά τα κενά έως ότου καταστεί διαθέσιμος ο μόνιμος νέος ευρωπαϊκός στόλος πυροσβεστικών αεροσκαφών (που ονομάζεται rescEU και αποτελείται από 14 μεσαία και ελαφρά αμφίβια αεροσκάφη και εννέα μεσαίου μεγέθους ελικόπτερα για τη συμπλήρωση των εθνικών στόλων) από το 2026. Ως εκ τούτου, επιτεύχθηκε ευρεία συναίνεση για την επέκταση του υφιστάμενου εποχιακού ευρωπαϊκού δικτύου ασφαλείας των πυροσβεστικών αεροσκαφών με τη χρηματοδότηση της

συμπερίληψης πρόσθετων ελικοπτέρων και ελαφρών αεροσκαφών σε βασικές ευρωπαϊκές περιοχές από το καλοκαίρι του 2023. Η προσέγγιση αυτή συζητήθηκε επίσης κατά την 49η άτυπη συνεδρίαση των γενικών διευθυντών πολιτικής προστασίας στην Πράγα τον Οκτώβριο του 2022 και με τα κράτη μέλη σε τεχνικό επίπεδο.

- **Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας**

Κατά την κατάρτιση της παρούσας πρότασης, η Επιτροπή βασίστηκε σε εξωτερική εμπειρογνωσία όσον αφορά το θέμα της πρόληψης, της ετοιμότητας και της αντίδρασης στις δασικές πυρκαγιές. Μία από τις ομάδες εμπειρογνομόνων της Επιτροπής, η «Ομάδα εμπειρογνομόνων για τα διδάγματα που αντλήθηκαν από τις καταστάσεις έκτακτης ανάγκης που αντιμετωπίστηκαν», συνεδρίασε στις 10-11 Ιανουαρίου 2023⁸. Μεταξύ των κύριων αποτελεσμάτων της συνεδρίασης αυτής ήταν η συναίνεση ότι η περίοδος των πυρκαγιών του 2022 ήταν μία από τις πιο δύσκολες στην ιστορία της Ευρώπης και ότι υπάρχει σαφής έλλειψη εναέριων μέσων σε ολόκληρη την Ευρώπη για την αντιμετώπιση του αυξανόμενου αριθμού ταυτόχρονων πυρκαγιών. Από την ανάλυση ελλείψεων του Κέντρου Συντονισμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών προκύπτει ημερήσια μέση έλλειψη τεσσάρων αεροσκαφών κατά τη διάρκεια των περιόδων με ανοικτά αιτήματα συνδρομής από τα κράτη μέλη, με κορύφωση ημερήσια μέση έλλειψη 10 αεροσκαφών κατά τη διάρκεια ορισμένων ημερών της περιόδου ενεργών δασικών πυρκαγιών. Οι εμπειρογνώμονες αναγνώρισαν ότι υπάρχει σαφής ανάγκη για περισσότερα μέσα τόσο σε εθνικό όσο και σε ενωσιακό επίπεδο.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Λόγω του τεχνικού και επείγοντος χαρακτήρα της πρότασης, δεν διενεργήθηκε εκτίμηση των επιπτώσεων. Ωστόσο, τα διδάγματα που αντλήθηκαν από την περίοδο των δασικών πυρκαγιών του 2022, τα οποία προσδιορίστηκαν σε στενή συνεργασία με τους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς, σε εθνικό και σε ενωσιακό επίπεδο, τροφοδότησαν την πρόταση (τα ενδιαφερόμενα μέρη συμφώνησαν να παραταθεί η ισχύς της διάταξης). Αυτό συνέβαλε στην αξιολόγηση του αντικτύπου της προτεινόμενης πολιτικής που θα παρατείνει την τρέχουσα πρακτική.

- **Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου**

Άνευ αντικειμένου.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Άνευ αντικειμένου.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Αρχής γενομένης από το 2023, ο μεταβατικός στόλος rescEU έχει ως στόχο να διαθέτει συνολικά 22 αεροσκάφη και 4 ελικοπτερα. Η διατήρηση αυτού του επιπέδου ικανότητας στόλου έως το τέλος του τρέχοντος ΠΔΠ (δηλαδή την 31η Δεκεμβρίου 2027) είναι απαραίτητη. Δεδομένης της συνολικής επένδυσης που πραγματοποιήθηκε στον εναέριο στόλο δασοπυρόσβεσης, οι εκτιμώμενες δημοσιονομικές επιπτώσεις μπορούν να καλυφθούν από το υφιστάμενο χρηματοδοτικό κονδύλιο του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης.

⁸ [Μητρώο ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής και άλλων παρεμφερών οργάνων \(europa.eu\)](https://europa.eu).

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Στο άρθρο 34 της απόφασης προβλέπεται ότι οι δράσεις που λαμβάνουν χρηματοδοτική συνδρομή παρακολουθούνται τακτικά προκειμένου να ελέγχεται η υλοποίησή τους. Η Επιτροπή πρέπει να αξιολογεί την εφαρμογή της απόφασης και να υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενδιάμεσες και εκ των υστέρων εκθέσεις αξιολόγησης, καθώς και ανακοίνωση σχετικά με την αποτελεσματικότητα, την οικονομική αποδοτικότητα και τη συνέχιση της εφαρμογής της απόφασης. Τέτοιου είδους αξιολογήσεις θα πρέπει να βασίζονται στους δείκτες που απαριθμούνται στο άρθρο 3 της απόφασης. Η αξιολόγηση βρίσκεται επί του παρόντος σε εξέλιξη και αναμένεται να ολοκληρωθεί έως τον Δεκέμβριο του 2023 σύμφωνα με το άρθρο 34 παράγραφος 3 της απόφασης.

- **Επεξηγηματικά έγγραφα (για οδηγίες)**

Ανευ αντικειμένου.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Η παρούσα νομοθετική πρωτοβουλία προτείνει την παράταση της ημερομηνίας λήξης της περιόδου που αναφέρεται στο άρθρο 35 της απόφασης έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027.

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ περί μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 196,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁹,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών¹⁰,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η απόφαση αριθ. 1313/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹¹ καθορίζει το νομικό πλαίσιο του rescEU. Στόχος του rescEU είναι η παροχή βοήθειας σε εξαιρετικά κρίσιμες καταστάσεις, όταν οι συνολικές υφιστάμενες ικανότητες σε εθνικό επίπεδο και εκείνες που προδεδμεύονται από τα κράτη μέλη στην ευρωπαϊκή δεξαμενή πολιτικής προστασίας δεν είναι σε θέση να διασφαλίσουν μια αποτελεσματική αντίδραση.
- (2) Με τις αυξανόμενες θερμοκρασίες και τις παρατεταμένες περιόδους ξηρασίας, ο κίνδυνος δασικών πυρκαγιών στην Ευρωπαϊκή Ένωση αυξάνεται και οι δασικές πυρκαγιές γίνονται συχνότερες και εντονότερες. Η περιορισμένη διαθεσιμότητα εξειδικευμένων ικανοτήτων αντιμετώπισης, συμπεριλαμβανομένων των αμφίβιων εναέριων ικανοτήτων αντιμετώπισης δασικών πυρκαγιών, εξακολουθεί να αποτελεί σημαντική αδυναμία και αποτελεί την κύρια επιχειρησιακή πρόκληση της Ένωσης κατά την αντιμετώπιση ταυτόχρονων δασικών πυρκαγιών.
- (3) Λόγω της αναγκαίας ευελιξίας που παρέχεται από την περίοδο που προβλέπεται στο άρθρο 35 της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ, είναι ζωτικής σημασίας να παραταθεί η ημερομηνία λήξης της «1ης Ιανουαρίου 2025» έως την «31η Δεκεμβρίου 2027», ώστε να διασφαλιστεί ότι η Ένωση μπορεί να εξασφαλίσει πρόσθετες εναέριες ικανότητες rescEU στο πλαίσιο του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης, ενώ

⁹ ΕΕ C της , σ. .

¹⁰ ΕΕ C της , σ. .

¹¹ Απόφαση αριθ. 1313/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 924).

δημιουργείται σταδιακά ο μόνιμος ευρωπαϊκός εναέριος στόλος αντιμετώπισης δασικών πυρκαγιών.

(4) Η απόφαση αριθ. 1313/2013/ΕΕ θα πρέπει επομένως να τροποποιηθεί αναλόγως,
ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Τροποποίηση

Η απόφαση αριθ. 1313/2013/ΕΕ τροποποιείται ως εξής:

1) Στο άρθρο 35 πρώτο εδάφιο, η ημερομηνία «1η Ιανουαρίου 2025» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «31η Δεκεμβρίου 2027».

Άρθρο 2

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 3

Αποδέκτες

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Η Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος